

MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

Warszawa, dnia 10 marca 2017 r.

DPS.VIII.053.1.2017.MF

DDP.II.053.103.1.2016.NK

Pan

Maciej Wojewódka

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, po rozpatrzeniu złożonej przez Pana petycji z dnia 12 grudnia 2016 r. dotyczącej „zapewnienia równej i pełnej ochrony wszystkim dzieciom w projektach ustaw o przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet, przemocy domowej, w rodzinie i w innych obszarach oraz w pozostałych działaniach z tego zakresu” przygotowywanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195 oraz z 2016 r. poz. 1579), informuje:

Dziękując za poruszenie społecznie ważnego problemu, jakim jest ochrona dzieci przed przemocą i dyskryminacją ze względu na płeć oraz alienacją rodzicielską, zapewniam, że bezpieczeństwo i ochrona wszystkich dzieci przed krzywdzeniem stanowi priorytet dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ministerstwo od wielu lat odpowiada za koordynację działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy wobec dzieci. Działania te nie byłyby możliwe gdyby nie współpraca różnych resortów, w tym Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

i Administracji oraz Komendy Głównej Policji, jak również jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych.

Tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zapoczątkowała, uchwalona w 2005 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Znowelizowane w 2010 r. przepisy ustawy nałożyły na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych, a także rozszerzyły stosowanie procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli oświaty i ochrony zdrowia. Warto podkreślić, że w sytuacji gdy sprawa dziecka doznającego przemocy rozpatrywana jest w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego, opracowany jest indywidualny plan pomocy, który dostosowany jest do potrzeb dziecka.

Wraz z nowelizacją ustawy w 2010 r. wprowadzono również zmiany w art. 96 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dotyczące zakazu stosowania kar cielesnych, w brzmieniu: „Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Przepis ten wyznacza standard wykonywania pieczy nad dzieckiem, a bicie dziecka stanowi wadliwe wykonywanie tej pieczy i uzasadniać może ingerencję sądu opiekuńczego w wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Na podstawie art. 10 ust. 1 znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie opracowany został Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, który wprowadził szereg rozwiązań mających na celu ochronę dzieci przed przemocą, niezależnie od ich płci i sytuacji rodzinnej. Wśród głównych założeń Programu w tym obszarze można wymienić m.in.:

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej poprzez prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które promują metody wychowawcze bez użycia przemocy;
- promowanie w środkach masowego przekazu programów skierowanych do dzieci i młodzieży pozbawionych treści przemocowych;
- opracowanie programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenie działań, dotyczących zapobiegania przemocy, w szczególności wobec dzieci,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą;

- prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

W ramach systemu przeciwdziałania przemocy przyjęte zostały rozwiązania mające na celu zapewnienie wszystkim dzieciom ochrony i bezpieczeństwa. Przepisy wskazują, że osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. Ponadto, osoby będące świadkami przemocy powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Zgodnie z art. 12 a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe, we współpracy z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub pielęgniarką, w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jak wynika z zebranych danych statystycznych, w 2015 r. na podstawie art. 12a z rodzin zostało odebranych 1 158 dzieci, w tym 561 chłopców i 597 dziewczynek.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzając asystentów rodziny, placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające, wprowadziła rozwiązania służące wspieraniu rodzin w kryzysie. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę, którą się opiekuje, podstawowego poziomu stabilności życiowej umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Asystent wspiera rodziny wychowujące dzieci, w których występują problemy trudne do pokonania przez nie samodzielnie, w tym również przemoc, pomaga również rodzicom ubiegającym się o odzyskanie władzy rodzicielskiej oraz współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym.

Jednocześnie informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace nad zmianami do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które z jednej strony zagwarantują podmiotowość i autonomię rodziny, a z drugiej zapewnią bezpieczeństwo i bardziej skuteczną ochronę osobom zagrożonym i doznającym przemocy, w tym dzieciom. Ponadto, zakłada się opracowanie narzędzi, dzięki którym możliwe będzie rozróżnienie sytuacji konfliktu od przemocy.

Zapewniam, że zgłoszone przez Pana postulaty zostaną potraktowane z uwagą i będą poddane analizie podczas prac nad tworzeniem nowych rozwiązań w obszarze przeciwdziałania przemocy.

PODSEKRETARZ STANU

E. Bojanowska
Elżbieta Bojanowska